

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Plán hlavných úloh

Národného ústavu certifikovaných meraní
vzdelávania

na rok 2013

február 2013

Obsah

ÚVOD	3
1. Merania na stredných školách	4
1.1. Maturita 2013	4
1.2. Inovácia testovacích nástrojov zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry pre externú časť maturitnej skúšky.....	7
1.3. Tvorba testovacích nástrojov a metodiky k nim pre cudzie jazyky na úrovni C1	7
2. Merania na základných školách	8
2.1. Testovanie 9-2013.....	9
2.2. Testovanie 5-2013.....	10
2.3. MAT a SJL v národnom projekte pre marginalizované rómske komunity	11
2.4. SJ pre ISCED 1	11
3. Medzinárodné merania	12
3.1. Štúdiá OECD PISA 2012	12
3.2. Štúdiá OECD PISA 2015.....	13
3.3. IEA PIRLS 2011	15
3.4. IEA TIMSS 2011.....	15
3.5. IEA TIMSS 2015.....	16
3.6. Medzinárodná štúdiá IEA ICILS 2013.....	17
3.7. Medzinárodná štúdiá OECD TALIS 2013	18
3.8. Monitorovanie procesu vzdelávania a podmienok práce učiteľov SR v medzinárodnom kontexte	19
3.9. Výskum intervencie na zvýšenie štatistickej a finančnej gramotnosti slovenských žiakov na úrovni ISCED 2.....	19
4. Ďalšie úlohy	20
4.1. Externé hodnotenie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ	20
4.2. Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania	21
4.3. Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania - národný projekt financovaný z prostriedkov ESF	22
5. Sprístupňovanie výstupov	23
5.1. Tvorba a správa webovej stránky NÚCEM	23
5.2. Prezentácia výstupov NÚCEM na konferenciách, odborných seminároch, účasť v odborných pracovných skupinách ministerstva	23

ÚVOD

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“) je štátnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou priamo riadenou Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej iba MŠVVaŠ SR alebo „ministerstvo“). NÚCEM bol zriadený podľa § 154 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s cieľom uskutočňovať monitorovanie a hodnotenie kvality výchovy a vzdelávania na úrovni štátnych vzdelávacích programov.

V zmysle ustanovení tohto zákona NÚCEM zabezpečuje najmä:

- a) tvorbu koncepčných zámerov, úloh, výskumov a projektov súvisiacich s meraním výsledkov vzdelávania a hodnotením kvality výchovy a vzdelávania,
- b) výskum a vývoj v oblasti tvorby testovacích nástrojov, exaktných metód a foriem merania výsledkov vzdelávania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania,
- c) certifikované merania vzdelávania a externé testovania žiakov na základných a stredných školách na úrovni štátnych vzdelávacích programov,
- d) externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky zadávanej ministerstvom,
- e) medzinárodné merania podľa programov, do ktorých sa Slovenská republika zapája v súlade s ich pravidlami,
- f) monitorovanie a analyzovanie kontinuálnych procesov vývoja výsledkov vzdelávania na celoštátnej úrovni a v medzinárodnom porovnaní,
- g) sledovanie dosahovania výkonnostných a kvalitatívnych cieľov vzdelávania,
- h) externé a interné hodnotenie a porovnávanie kvality škôl,
- i) sledovanie dosahov rozhodnutí v oblasti školskej politiky a tvorbu návrhov pre zvýšenie kvality vzdelávacieho systému.

Plán hlavných úloh NÚCEM sumarizuje prehľad všetkých hlavných aktivít a úloh, ktoré sú naplánované pre daný kalendárny rok s výhľadom výstupov pre nasledujúci kalendárny rok.

Plán hlavných úloh NÚCEM na rok 2013

1. Merania na stredných školách

MATURITNÁ SKÚŠKA

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“) v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z., § 154 ods. 3 a 5 zodpovedá za prípravu, metodické riadenie a realizáciu externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. Medzi hlavné ciele maturitnej skúšky patrí overiť dosiahnuté výsledky výchovy a vzdelávania absolventov stredných škôl v SR, umožniť absolventovi získať osvedčenie o dosiahnutom stupni vzdelania ako podmienky jeho vstupu na vysokú školu, resp. na kvalifikovaný výkon povolania, overiť predpoklady a pripravenosť absolventov na vysokoškolské štúdium alebo na uplatnenie sa v budúcom povolaní, garantovať objektivnosť hodnotenia dosiahnutých výsledkov vzdelávania, ovplyvňovať skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, počas ktorého sa žiak na jej vykonanie pripravuje a tiež aj garantovať porovnateľnosť maturitnej skúšky s obdobnými skúškami v zahraničí.

Maturita 2013 sa realizuje v zmysle platnej legislatívy a na základe kontraktu uzatvoreného s MŠVVaŠ SR. Hlavnými výstupmi sú výsledkové listiny žiakov z externej časti maturitnej skúšky (ďalej len „EČ MS“) z jednotlivých predmetov, štatistické správy o výsledkoch EČ MS z jednotlivých predmetov, interpretácie a hodnotenie výsledkov EČ MS a súhrnná správa o výsledkoch a priebehu EČ MS v danom školskom roku.

Úloha 1.1

MATURITA 2013

Anotácia

Maturitná skúška v školskom roku 2012/2013 bude realizovaná v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, vyhlášky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení vyhlášky č. 209/2011, vyhlášky č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka v znení neskorších predpisov.

Maturitná skúška sa uskutoční na všetkých stredných školách v SR a zúčastnia sa jej všetci žiaci maturujúci zo stanovených predmetov v tomto školskom roku (približne 58 000 žiakov zo 755 stredných škôl). NÚCEM bude v školskom roku 2012/2013 zabezpečovať externú časť maturitnej skúšky (ďalej len „EČ MS“) z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk, matematika a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky (ďalej len „PFIČ MS“) z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk a taliansky jazyk. V rámci testov z vyučovacích a cudzích jazykov sa veľký dôraz kladie na monitorovanie úrovne čitateľskej gramotnosti, v testoch z matematiky je časť úloh venovaná zisťovaniu úrovne matematickej gramotnosti žiakov.

Pri uskutočňovaní tejto úlohy je potrebné vytvoriť a spravovať databázu prihlásených škôl a žiakov, databázu učiteľov oprávnených vykonávať funkciu predsedu školskej a predmetovej maturitnej komisie. V úlohe je zahrnutá tvorba testovacích nástrojov z jednotlivých predmetov EČ MS a PFIČ MS, preklad testov z matematiky a pokynov k testom z cudzích jazykov do maďarského jazyka, tlač testov na vlastných tlačiarenských

strojoch, balenie a kontrola zásielok školám, príprava metodických a organizačných pokynov, komunikácia a kooperácia s externými firmami zabezpečujúcimi tlač a spracovanie odpovedových hárkov, distribúciu testov, softvérovú podporu opravy a hodnotenia testov, realizáciu a množenie nahrávok pre testy z cudzích jazykov a pod. Súčasťou úlohy je aj štatistické spracovanie výsledkov žiakov a škôl a celkové štatistické vyhodnotenie výsledkov a priebehu maturitnej skúšky. Paralelne so štatistickým vyhodnotením a analýzami výsledkov Maturity 2013 NÚCEM sprístupní elektronický portál, na ktorom budú môcť užívatelia vyhľadávať výsledky Maturity 2013 na úrovni škôl, okresov a krajov zo všetkých predmetov MS.

NÚCEM pri realizácii tejto úlohy spolupracuje s odborními školstva na obvodných úradoch v sídle kraja (OŠ ObÚ v sídle kraja), Ústavom informácií a prognóz školstva – školskými výpočtovými strediskami a s externými spolupracovníkmi z radov vysokoškolských pedagógov, učiteľov stredných škôl a pracovníkov metodicko-pedagogických centier. Zabezpečenie niektorých výstupov si vyžaduje zadanie objednávok na zabezpečenie tovaru alebo služieb od externých dodávateľov a technických riešiteľov.

Úloha nadväzuje na úlohu z roku 2012 a súčasne v rámci jej plnenia sa realizujú prípravné činnosti pre Maturitu 2014.

Čiastková úloha 1.1.1

Organizačné zabezpečenie a realizácia MATURITY 2013

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie zabezpečovania meraní

Harmonogram výstupov:

- Tlač testov
T: január – február 2013
- Balenie zásielok s testami a podpornými materiálmi pre školy
T: január – február 2013
- Distribúcia zásielky s podpornými materiálmi pre školy
T: február 2013
- Databáza učiteľov oprávnených vykonávať funkciu predsedu ŠMK a PMK
T: február 2013
- Pokyny pre predsedov ŠMK a PMK, školských koordinátorov, administrátorov
T: február 2013
- Certifikáty pre predsedov ŠMK a PMK
T: február – marec 2013
- Distribúcia zásielok s testami na OŠ ObÚ v sídle kraja
T: marec 2013
- Elektronické sprístupnenie a expedícia výsledkových listín do škôl
T: máj 2013
- Vyhodnotenie účinnosti úprav testov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením
T: jún 2013
- Správa o výsledkoch a priebehu EČ MS a PFIČ MS 2013
T: jún 2013
- Elektronické sprístupnenie výsledkov škôl, okresov, krajov na webovom portáli
T: jún 2013

Čiastková úloha 1.1.2

Tvorba testovacích nástrojov pre Maturitu 2013

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre stredné školy

Harmonogram výstupov:

- Testy pre riadny, náhradný termín maturitnej skúšky a tvorba rezervných testov, preklad testov do maďarského jazyka
T: september 2012 – január 2013
- Kľúče správnych odpovedí k testom EČ MS
T: január 2013
- Metodické pokyny na hodnotenie ÚKO EČ MS a PFIČ MS
T: január 2013
- Zadaní PFIČ pre riadny termín MS pre jednotlivé predmety
T: február 2013
- Nahrávky k testom EČ MS z cudzích jazykov
T: november 2012 – január 2013
- Interpretácia a hodnotenie výsledkov testov EČ MS a PFIČ MS z jednotlivých predmetov
T: september 2013

Čiastková úloha 1.1.3

Štatistické spracovanie výsledkov Maturity 2013

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Spracovanie výsledkov EČ MS zo všetkých predmetov a úrovní (riadny a náhradný termín)
T: apríl – máj 2013
- Výsledkové listiny pre školy s výsledkami jednotlivých žiakov
T: máj 2013
- Podklady pre tlačovú správu MŠVVaŠ SR
T: máj 2013
- Zverejnenie výsledkov z EČ MS na úrovni škôl na webovej stránke
T: jún 2013
- Spracovanie výsledkov PFIČ MS
T: jún – júl 2013
- Analýzy a záverečné správy zo štatistického spracovania testov
T: jún - júl 2013

Čiastková úloha 1.1.4

Príprava organizačného zabezpečenia a tvorba testovacích nástrojov pre Maturitu 2014

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie zabezpečovania meraní, Oddelenie tvorby testov pre stredné školy

Harmonogram výstupov:

- Harmonogram činností pre realizáciu Maturity 2014
T: september 2013
- Databáza žiakov prihlásených na MS 2014

- T: august – september 2013
- Podklady pre tlač odpovedových hárkov a databázu pre logistiku MS 2014
T: november 2013
- Objednávky na nákup spotrebného tovaru a realizáciu služieb pre MS 2014, servis zariadení
T: september – december 2013
- Finalizácia testovacích nástrojov pre Maturitu 2014, recenzné posudky
T: september – december 2013

Úloha 1.2

Inovácia testovacích nástrojov zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry pre externú časť maturitnej skúšky

Anotácia

Úloha nadväzuje na úlohu 1.2 z PHÚ na rok 2013. V rámci vývoja a inovácie testovacích nástrojov pre externú časť maturitnej skúšky NÚCEM plánuje zmenu testovacích nástrojov zo SJSL, pričom v rámci takýchto nových testov sa bude hodnotiť v troch kompetenciách: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením a písanie. Z toho dôvodu NÚCEM pripraví a zverejní na svojej webovej stránke aktualizované vzorové úlohy zo SJSL a metodický materiál k nim. Súčasne na vzorke škôl prebehne pilotáž inovovaných testovacích nástrojov.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre stredné školy

Harmonogram výstupov:

- Aktualizácia a zverejnenie vzorových ukážok úloh k inovovaným testom zo SJSL zamerané na počúvanie s porozumením a metodický materiál k nim
T: apríl – jún 2013

Úloha 1.3

Tvorba testovacích nástrojov a metodiky k nim pre cudzie jazyky na úrovni C1

Anotácia

V rámci plánovaného zavedenia jazykovej úrovne C1 na maturitnej skúške v stredných školách s bilingválnou formou výučby podľa vyhlášky č. 209/2011 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách sa po vypracovaní cieľových požiadaviek Štátnym pedagogickým ústavom bude realizovať príprava testovacích nástrojov, pričom sa pri ich tvorbe bude vychádzať z definícií C1 úrovne tak, ako je uvedená v SERR. Pri príprave tvorby testovacích nástrojov je prioritou autorský tím, ktorý budú tvoriť univerzitní pedagógovia majúci skúsenosti s medzinárodným testovaním, pričom medzi nimi by podľa odporúčania MŠVVaŠ SR mali byť dvaja pedagógovia z praxe. Pri vytváraní špecifikácií a metodiky k tvorbe testovacích nástrojov sa bude vychádzať z postupov a foriem tvorby testovacích nástrojov pre cudzie jazyky na úrovni B2. V rámci typológie úloh pre úroveň C1 sú predpokladané malé zmeny.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre stredné školy

Harmonogram výstupov:

- Zostavenie tímu tvorcov testov z CJ úrovne C1
T: december 2012
- Zverejnenie špecifikácie maturitných testov z cudzích jazykov pre úroveň C1
T: apríl 2013
- Školenia učiteľov pre získanie kompetencie tvoriť testové položky a úlohy pre testy EČ MS z CJ na úrovni C1
T: priebežne v rokoch 2013 – 2015
- Tvorba a predpilotáž položiek pre vzorové maturitné testy z CJ úroveň C1
T: október 2013
- Zverejnenie vzorových položiek pre maturitné testy z CJ úroveň C1
T: december 2013
- Tvorba maturitných testov z CJ úroveň C1
T: priebežne v rokoch 2013 – 2016
- Pilotáž maturitných testov z CJ úroveň C1
T: január – február 2014 – 1. pilotáž na väčšej vzorke žiakov
september 2014 – 2. pilotáž na menšej vzorke žiakov
- Zverejnenie vzorového maturitného testu z CJ (AJ, NJ) na úrovni C1
T: apríl 2015
- Finalizácia maturitných testov z CJ na úrovni C1 pre Maturitu 2017, recenzie testov
T: december 2016

2. Merania na základných školách

TESTOVANIE 9 a TESTOVANIE 5

NÚCEM je zodpovedný za prípravu, odborné zabezpečenie a metodické riadenie monitorovania a hodnotenia kvality vzdelávania žiakov 9. ročníka ZŠ v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.

Externé testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ (Testovanie 9) sa uskutočňuje za účelom celoslovenského zisťovania úrovne vzdelávacích výsledkov v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ (Testovanie 5) je pripravované v zmysle splnenia dvoch hlavných cieľov: 1. monitorovanie aktuálnej úrovne vedomostí a zručností žiakov pri vstupe do 5. ročníka ZŠ, 2. monitorovanie vstupnej a výstupnej úrovne vzdelávania každého žiaka na vzdelávacom stupni ISCED 2.

Dlhodobé ciele testovania žiakov 5. a 9. ročníka ZŠ súvisia s hodnotením kvality vzdelávania na ZŠ v kontexte s prebiehajúcou obsahovou reformou vzdelávania. Testovanie 5 a Testovanie 9 umožní porovnávať úroveň vedomostí, zručností a ovládania kľúčových kompetencií v nadväznosti na reformu vzdelávania. Túto funkciu môže najlepšie plniť externé hodnotenie výsledkov vzdelávania, ktoré bude zdrojom informácií pre samotných žiakov, rodičov, školy a pre odbornú a decíznu sféru. Pravidelným externým celoslovenským testovaním budú sledované zmeny a uskutočňované hodnotenia stavu a úrovne plnenia edukačných cieľov po ukončení primárneho vzdelávania a tiež nižšieho stredného vzdelávania z pohľadu zisťovania dosiahnutých kompetencií žiakov pri výstupe z príslušného stupňa vzdelávania (ISCED 1 a ISCED 2) a tiež v prípade Testovania 9 z pohľadu pripravenosti žiakov ZŠ na ďalšie štúdium na strednej škole. Testy z matematiky sú pripravované s prihliadnutím na potrebu monitorovať úroveň matematickej gramotnosti žiakov a testy z vyučovacích jazykov obsahujú významný podiel úloh zisťujúcich stav čitateľskej gramotnosti žiakov.

Významným aspektom rozšírenia testovaní o testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ je meranie tzv. pridanej hodnoty, ktoré umožní sledovať a porovnávať výsledky tej istej populácie žiakov v 5. a následne v 9. ročníku ZŠ. Teda pridaná hodnota predstavuje rozdiel medzi vstupnou (5. ročník ZŠ) a výstupnou (9. ročník ZŠ) úrovňou žiackych vedomostí a zručností.

Hlavnými výstupmi testovaní sú výsledkové listiny žiakov z jednotlivých predmetov, štatistické správy o výsledkoch testovaní z jednotlivých predmetov, interpretácie a hodnotenie výsledkov a súhrnná správa o výsledkoch a priebehu testovaní v danom školskom roku.

Úloha 2.1

TESTOVANIE 9-2013

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ – hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov 9. ročníka ZŠ v matematike a vo vyučovacích jazykoch.

Anotácia

Cieľom úlohy je celoslovenské meranie vedomostnej úrovne žiakov pri výstupe ZŠ z predmetov: matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra a slovenský jazyk a slovenská literatúra (pre žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom maďarským).

Testovanie 9 (T9) sa uskutoční celoplošne, výsledky z T9 slúžia ako jedno z kritérií pre prijatie žiakov na strednú školu. Termíny riadneho i náhradného testovania boli zverejnené v Pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok 2012/2013.

V rámci plnenia úlohy je potrebné vytvoriť a spravovať databázu prihlásených žiakov základných škôl (v spolupráci s ÚIPŠ-ŠVS) a aj databázu poverených osôb riaditeľom školy prevzatím 3. zásielky. V úlohe je zahrnutá tvorba testovacích nástrojov z jednotlivých predmetov, preklad testov z matematiky do maďarského jazyka, príprava metodických pokynov, komunikácia a kooperácia s externými firmami zabezpečujúcimi tlač a spracovanie odpovedových hárkov, distribúciu testov, softvérovú podporu opravy a hodnotenia testov, pod. Súčasťou úlohy je aj štatistické spracovanie výsledkov žiakov základných škôl a celkové štatistické vyhodnotenie výsledkov a priebehu T9.

NÚCEM pri realizácii týchto úloh spolupracuje s odborními školstva na obvodných úradoch s sídle kraja (bývalé KŠÚ, ďalej len OŠ ObÚ v sídle kraja), ÚIPŠ-ŠVS a s externými spolupracovníkmi z radov vysokoškolských pedagógov, učiteľov stredných a základných škôl a pracovníkov Metodicko-pedagogického centra.

Úloha nadväzuje na úlohy z roku 2012 a súčasne v rámci ich riešenia sa uskutočňujú prípravné práce pre Testovanie 9 v roku 2014.

Elektronické zverejnenie výsledkov žiakov ZŠ sa uskutoční do konca marca 2012 a zverejnenie tlačovej správy sa uskutoční koncom apríla 2012. Výsledky poskytnú školám, decíznej sfére a širokej odbornej verejnosti spätnú väzbu o úrovni vedomostí a zručností žiakov v testovaných predmetoch, ktorá napomôže pri skvalitňovaní vyučovania.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní - Oddelenie tvorby testov pre základné školy, Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Odpovedové hárky k testom
T: január 2013
- Testy hlavný termín
T: február 2013

- Pokyny pre školského koordinátora, administrátora a iné
T: január 2013
- Úprava testov na hlavný termín pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, tlač, balenie
T: február 2013
- Testy NT
T: marec 2013
- Úprava testov na náhradný termín pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, tlač, balenie
T: marec 2013
- Výsledkové listy
T: apríl 2013
- Štatistické spracovanie dát, položkové analýzy testovaných predmetov
T: apríl – jún 2013
- Podklady pre tlačovú správu MŠVVaŠ SR
T: apríl 2013
- Záverečná správa z priebehu testovania
T: september 2013
- Harmonogram činností pre T9- 2014
T: september 2013
- Podklady pre organizačné a logistické zabezpečenie T9-2014
T: september 2013
- Testovacie nástroje pre T9-2014
T: november 2013

Úloha 2.2

TESTOVANIE 5-2013

Celoslovenské testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ – hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov ZŠ pri vstupe na vzdelávací stupeň ISCED 2 v matematike a vo vyučovacích jazykoch.

Anotácia

Cieľom úlohy je príprava Generálnej skúšky Testovania 5 v novembri 2014 po stránke logisticko-organizačnej aj po stránke nastavenia testovacích nástrojov.

NÚCEM plánuje na základe požiadavky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR) v rámci príprav na *Generálnu skúšku* uskutočniť v novembri 2013 *pilotné Testovanie 5-2013 na stratifikovanej vzorke žiakov 5. ročníka ZŠ*. Táto úloha nadväzuje na prebiehajúci projekt s názvom „*Hodnotenie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania*“ (pozri úloha 4.2), v rámci ktorého sa pripravovali testovacie nástroje (testy a dotazníky) pre testovanie úrovne vzdelávania žiakov pri vstupe na vzdelávací stupeň ISCED 2 a tieto testovacie nástroje boli administrované na reprezentatívnej vzorke žiakov 4. ročníka ZŠ z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra a maďarský jazyk a literatúra.

Testovanie 5 je meranie vedomostnej úrovne žiakov pri vstupe do 5. ročníka ZŠ z predmetov: matematika, slovenský jazyk a literatúra (pre žiakov s vyučovacím jazykom slovenským), maďarský jazyk a literatúra (pre žiakov s vyučovacím jazykom maďarským). V rámci príprav T5-2014 prebieha inovácia testovacích nástrojov a metód vyhodnocovania výsledkov meraní. Súčasne sa pripravuje logistické a organizačné zabezpečenie testovania..

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre základné školy, Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Odpovedové hárky k testom T5-2013
T: september 2013
- Testy T5-2013
T: október 2013
- Štatistické spracovanie výsledkov a poskytnutie podkladov pre analýzy
T: január 2014
- Projekt a harmonogram činností pre T5-2014
T: apríl 2013
- Podklady pre organizačné a logistické zabezpečenie T5-2014
T: apríl 2013
- Testovacie nástroje pre T5-2014 – tvorba testových úloh a položiek, pilotné testovanie, analýza a štatistické spracovanie výsledkov pilotáží
T: február 2014

Úloha 2.3

MAT a SJL v národnom projekte pre marginalizované rómske komunity

Testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ marginalizovaných rómskych komunít – hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov ZŠ pri vstupe na vzdelávací stupeň ISCED 2 v matematike a v slovenskom jazyku a literatúre.

Anotácia

Cieľom úlohy je meranie výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu z matematiky a zo slovenského jazyka a literatúry žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Testovanie žiakov zo SZP sa uskutoční paralelne s T5. Do vzorky bude zapojených cca 20 – 30 ZŠ a cca 500 – 600 žiakov ZŠ. Úloha sa uskutočňuje v spolupráci s Metodicko-pedagogickým centrom, regionálnym pracoviskom v Prešove a jeho integrálnej súčasti ROCEPO.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre základné školy, Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Testy T5-2013
T: október 2013
- Štatistické spracovanie výsledkov a poskytnutie podkladov pre analýzy
T: január 2014

Úloha 2.4

SJ pre ISCED 1

Vývoj testov a monitorovanie kľúčových kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk pri vstupe na vzdelávací stupeň ISCED 2 ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským.

Anotácia

Úloha sa bude riešiť v rámci bodu 4 z 22. PVM z decembra 2011 s názvom „Analýza uskutočniteľnosti zmeny vo vyučovaní slovenského jazyka na školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín“. Úloha 22-4.2 tohto bodu zadala NÚCEM a ŠŠI uskutočniť v školskom roku 2012/2013 výstup kontroly vedomostnej a komunikačnej úrovne znalosti štátneho jazyka u žiakov v školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín

s vyhodnotením merateľných ukazovateľov (monitorovanie výstupov + hospitačná činnosť – na vytvorenie spätnej väzby).

Úlohou a zodpovednosťou NÚCEM je vývoj testu na diagnostikovanie problémov, pilotné testovanie a monitorovanie úrovne kľúčových kompetencií, a to počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením a písanie pri vstupe na vzdelávací stupeň ISCED 2. Predpilotáž sa uskutočnila na cca 10 – 15 ZŠ s VJM, pilotné testovanie sa uskutoční na cca 50 školách a cca 900 žiakoch zo škôl s VJM.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre základné školy, Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Štatistické spracovanie a vyhodnotenie predpilotáže
T: január 2013
- Zostavenie testov (časti testu: počúvanie, čítanie, písanie) zo SJ a grafické spracovanie testov
T: február – marec 2013
- Pilotné testovanie (monitorovanie) na reprezentatívnej vzorke škôl
T: apríl – máj 2013
- Štatistické spracovanie výsledkov a poskytnutie podkladov pre analýzy
T: jún – júl 2013
- Vyhodnotenie analýz a tvorba odporúčaní pre tvorcov vzdelávacej politiky
T: august – september 2013

3. Medzinárodné merania

Medzinárodné merania zabezpečuje Oddelenie medzinárodných meraní v NÚCEM na základe školského zákona (§ 154 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní). K realizovaným výskumným projektom patrí štúdia OECD PISA a TALIS a štúdie IEA (PIRLS, TIMSS a ICILS).

Medzinárodné merania sa uskutočňujú v cykloch: PISA – 3 ročnom, TIMSS – 4 ročnom, PIRLS – 5 ročnom a ICILS (zatiaľ sa realizuje prvý cyklus s hlavným meraním v roku 2013), TALIS 2013 – 5 ročnom. Aktivity, ktoré NÚCEM vykonáva, vyplývajú z etapy, v ktorej sa dané meranie nachádza. Pilotné merania sa uskutočňujú s cieľom vyvinúť metodologický postup pre zber dát na úrovni zúčastnených krajín a škôl. V rámci pilotných testovaní sa pripravujú a overujú nástroje. Vzhľadom k zámeru sledovať trendy vo vzdelávaní, sa nástroje nezverejňujú, a preto sa neobjavujú vo výstupoch NÚCEM. Hlavné merania sa realizujú s cieľom zberu a spracovania dát. V nasledujúcich rokoch sa získané dáta štatisticky spracúvajú a analyzujú, pripravujú sa národné správy a ďalšie publikácie.

Realizácia medzinárodných meraní umožňuje sledovať aktuálne výsledky vzdelávania a trendy na úrovni školského systému Slovenskej republiky v medzinárodnom kontexte (v prípade štúdie PISA, TALIS sú to krajiny OECD).

Úloha 3.1

Štúdia OECD PISA 2012

Medzinárodná štúdia pripravenosti 15-ročných žiakov na život (hodnotenie vzdelávacích výsledkov na konci povinnej školskej dochádzky v oblasti čitateľskej, **matematickej** a prírodovednej gramotnosti)

Anotácia

Štúdia OECD PISA - medzinárodný výskum pripravenosti 15-ročných žiakov na život, v roku 2012 merala funkčnú gramotnosť populácie žiakov narodených v roku 1996 (a navštevujúcich aspoň 7. ročník ZŠ). Tento cyklus medzinárodnej komparatívnej štúdie sa zameriava hlavne na oblasť **matematickej gramotnosti** našich 15-ročných žiakov.

Administrácia hlavného merania štúdie sa uskutočnila v roku 2012 na vzorke 231 škôl a cca 5700 žiakov. Zverejnenie čiastkových medzinárodných výsledkov a národnej správy sa uskutoční v decembri 2013. Výsledky výskumu ponúknu okrem informácie o aktuálnom stave a trendoch matematickej gramotnosti od roku 2003 aj výsledky v oblastiach čitateľskej, prírodovednej a finančnej gramotnosti a tiež elektronického testovania matematickej a čitateľskej gramotnosti, riešenia problémov a informácie o vplyve sociálno-ekonomického zázemia na výsledky žiakov.

Úloha sa čiastočne realizuje v súčinnosti s projektom: „*Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania*“ (pozri Úloha 4.2), v rámci aktivity 3.3 Implementácia a diseminácia výstupov medzinárodných meraní do vzdelávania pedagogických zamestnancov a aktivity 1.4 Výskum intervencie na zvýšenie štatistickej a finančnej gramotnosti slovenských žiakov na úrovni ISCED 2 (oblasť finančnej gramotnosti)..

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram výstupov v roku 2013:

- Spolupráca pri spracovaní dát z hlavného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: január - december 2013
- Národná správa PISA Slovensko 2012
T: podľa termínu medzinárodného uvoľnenia dát 3.december 2013

Výhľad do roku 2014:

- Tematická správa PISA 2012 matematická a finančná gramotnosť
T: podľa termínu medzinárodného uvoľnenia dát 3.december 2013

Úloha 3.2

Štúdia OECD PISA 2015

Medzinárodná štúdia pripravenosti 15-ročných žiakov na život (hodnotenie vzdelávacích výsledkov na konci povinnej školskej dochádzky v oblasti čitateľskej, matematickej a **prírodovednej gramotnosti**).

Anotácia

Štúdia OECD PISA - medzinárodný výskum pripravenosti 15-ročných žiakov na život, bude v roku 2015 merať funkčnú gramotnosť populácie žiakov narodených v roku 1999 (a navštevujúcich aspoň 7. ročník ZŠ). Tento cyklus medzinárodnej komparatívnej štúdie sa zameriava hlavne na oblasť **prírodovednej gramotnosti** našich 15-ročných žiakov.

Administrácia hlavného merania štúdie sa uskutoční v roku 2015 na vzorke približne 240 škôl a cca 6000 žiakov. Overovanie nástrojov štúdie sa uskutoční v roku 2014 (počet škôl cca 70 a počet žiakov cca 3000), hlavné meranie v roku 2015. Štúdia bude prvýkrát prebiehať výlučne v elektronickej podobe. Zverejnenie medzinárodných výsledkov a národnej správy sa uskutoční v decembri 2015. Výsledky výskumu ponúknu okrem informácie o aktuálnom stave prírodovednej gramotnosti od roku 2006 ale aj výsledky v oblastiach čitateľskej, matematickej a finančnej gramotnosti a tiež kolaboratívneho riešenia problémov.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram výstupov v roku 2013:

- Príprava pilotného merania (sampling, oslovenie škôl, príprava školenia ŠKA, komunikácia so školami)
T: marec - december 2013
- Príprava prekladov testovacích nástrojov pre pilotné meranie (overovanie nástrojov) v slovenskej jazykovej mutácii (papierová forma Školský dotazník, Dotazník žiaka, Dotazník žiaka – ŠVVP, Testovacie zošity, Testovací zošit - ŠVVP, Testovací zošit FL, elektronické moduly pre testovanie matematickej, prírodovednej, čitateľskej, finančnej gramotnosti a kolaboratívneho riešenia problémov)
T: marec - jún 2013
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na realizáciu pilotného a hlavného merania, kódovanie otvorených otázok a spracovanie dát
T: priebežne podľa potreby

Výhľad do roku 2014:

- Príprava postupov, príručiek pre zber dát a národnej verzie nástrojov pre pilotné testovanie – adaptácie a verifikácie nástrojov v slovenskej jazykovej mutácii (Príručka ŠKA, Školský dotazník, Dotazník pre žiaka, Testovacie zošity, Testovací zošit - ŠVVP, Testovací zošit FL, elektronické moduly pre testovanie matematickej, prírodovednej, čitateľskej, finančnej gramotnosti a kolaboratívneho riešenia problémov)
T: január - apríl 2014
- Administrácia pilotného merania štúdie OECD PISA 2015 (cca 70 zúčastnených škôl, 3000 žiakov)
T: apríl 2014
- Príprava Návodov na hodnotenie otvorených otázok (čitateľská, matematická, prírodovedná a finančná gramotnosti v papierovej podobe; elektronické moduly pre testovanie matematickej, prírodovednej, čitateľskej, finančnej gramotnosti a kolaboratívneho riešenia problémov) a Kódovacích cvičení
T: február - máj 2014
- Kódovanie žiackych odpovedí na otvorené otázky
T: máj - jún 2014
- Databázy a správy z pilotného merania pre medzinárodné koordinačné centrum (priebeh administrácie a zápisu dát, realizácia kódovania a pripomienky k úlohám a pokynom na ich hodnotenie)
T: máj - júl 2014
- Kontrola a čistenie národnej databázy podľa požiadaviek medzinárodného koordinačného centra)
T: júl – august 2014
- Posúdenie výsledkov SR v pilotnej štúdii OECD PISA 2015 v medzinárodnom kontexte a následná revízia použitých nástrojov
T: august – december 2014
- Príprava hlavného merania (sampling, oslovenie škôl, príprava školenia ŠKA, komunikácia so školami)
T: september - december 2014
- Úprava testovacích nástrojov pre hlavné meranie v slovenskej jazykovej a maďarskej jazykovej mutácii
T: september - december 2014
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na realizáciu pilotného a hlavného merania, kódovanie otvorených otázok a spracovanie dát

T: priebežne podľa potreby

Úloha 3.3

IEA PIRLS 2011

Medzinárodná štúdia čitateľskej gramotnosti žiakov 4. ročníka ZŠ

Anotácia

Štúdia IEA PIRLS 2011 monitoruje čitateľskú gramotnosť žiakov 4. ročníka základnej školy v 5 ročných cykloch a na Slovensku sa realizuje už po tretíkrát. Štúdia PIRLS skúma viaceré úrovne porozumenia textov rozličného typu. Okrem samotnej gramotnosti sa získavajú údaje o vyučovaní čítania, podmienkach školy a aj o podnetnosti domáceho prostredia žiakov. Na prelome mesiacov máj a jún 2011 sa na Slovensku uskutočnilo hlavné meranie štúdie. *Poznámka: Výskum PIRLS 2011 sa uskutočňuje súčasne s výskumom TIMSS 2011 (pozri Harmonogram výstupov Úloha 3.4).*

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Úloha 3.4

IEA TIMSS 2011

Medzinárodná štúdia výkonov žiakov 4. ročníka ZŠ v oblasti matematiky a prírodných vied

Anotácia

Štúdia IEA TIMSS 2011 (populácia 1) monitoruje výkony žiakov 4. ročníka základnej školy v 4 ročných cykloch v oblasti matematiky a prírodných vied a na Slovensku sa pre túto vekovú kategóriu žiakov realizuje po druhýkrát. TIMSS sleduje výsledky vzdelávania vo vzťahu k predpísanému obsahu vzdelávania a popri monitorovaní žiackych výkonov venuje pozornosť aj postojom žiakov a aj podmienkam ich domáceho a školského prostredia. Na prelome mesiacov máj a jún 2011 sa na Slovensku uskutočnilo hlavné meranie štúdie.

Úloha sa čiastočne realizuje v súčinnosti s projektom: „*Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania*“ (pozri Úloha 4.2), v rámci aktivity 3.3 Implementácia a diseminácia výstupov medzinárodných meraní do vzdelávania pedagogických zamestnancov.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram výstupov v roku 2013 (spoločný pre úlohy 3.3 a 3.4):

- Čítanka PIRLS 2011 - Zbierka uvoľnených úloh z čitateľskej gramotnosti štúdie PIRLS 2011
T: august - september 2013
- Trendy úrovne kľúčových kompetencií žiakov 4. ročníka ZŠ (Národná správa štúdií PIRLS a TIMSS 2011)
T: august - september 2013
- Zbierka uvoľnených úloh štúdie TIMSS 2011 z matematiky
T: november - december 2013
- Zbierka uvoľnených úloh štúdie TIMSS 2011 z prírodovedy
T: november - december 2013
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na spracovanie dát a sekundárne analýzy
T: január - december 2013

- Účasť na diseminačných stretnutiach realizovaných IEA alebo inými krajinami zúčastnenými v štúdiách IEA PIRLS, TIMSS 2011
T: január - december 2013

Úloha 3.5

IEA TIMSS 2015

Medzinárodná štúdia výkonov žiakov 4. ročníka ZŠ v oblasti matematiky a prírodných vied

Anotácia

Štúdia IEA TIMSS 2015 (populácia 1) monitoruje výkony žiakov 4. ročníka základnej školy v 4 ročných cykloch v oblasti matematiky a prírodných vied a na Slovensku sa pre túto vekovú kategóriu žiakov bude realizovať po tretíkrát. TIMSS sleduje výsledky vzdelávania vo vzťahu k predpísanému obsahu vzdelávania a popri monitorovaní žiackych výkonov venuje pozornosť aj postojom žiakov a aj podmienkam ich domáceho a školského prostredia. V roku 2015 sa na Slovensku uskutoční hlavné meranie štúdie.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram výstupov v roku 2013

- Príprava pilotného merania (sampling, oslovenie škôl, príprava školenia ŠKA, komunikácia so školami)
T: marec - december 2013
- Príprava prekladov testovacích nástrojov pre pilotné meranie (overovanie nástrojov) v slovenskej jazykovej mutácii (Dotazník pre školu, Dotazník pre žiaka, Dotazník pre učiteľa, Testovacie zošity)
T: september - december 2013
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na realizáciu pilotného, kódovanie otvorených otázok a spracovanie dát
T: priebežne podľa potreby

Výhľad do roku 2014:

- Príprava postupov, príručiek pre zber dát a národnej verzie nástrojov pre pilotné testovanie – adaptácie a verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, Testovacích zošitov a Dotazníkov) v slovenskej jazykovej mutácii
T: január - apríl 2014
- Príprava zásielok dokumentov a nástrojov pre školy, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám
T: apríl - máj 2014
- Administrácia pilotného testovania na národnej úrovni
T: máj - jún 2014
- Skórovanie otvorených úloh z matematiky a prírodovedy pilotného testovania
T: jún - júl 2014
- Tvorba databáz a analýza výsledkov pilotného testovania
T: júl - september 2014
- Spolupráca pri spracovaní dát z pilotného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: júl - september 2014
- Príprava administrácie hlavného testovania na národnej úrovni (oslovenie škôl, školenia školských koordinátorov a administrátorov štúdie, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám)
T: september/december 2014

- Príprava národnej verzie nástrojov pre hlavné testovanie – zabezpečenie verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, Testovacích zošitov a dotazníkov) v slovenskej a maďarskej jazykovej mutácii
T: september - december 2014
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na prípravu medzinárodných nástrojov, na realizáciu pilotného merania, na spracovanie dát a plánu priebehu štúdie
T: január - december 2014

Úloha 3.6

Medzinárodná štúdia IEA ICILS 2013

Počítačová a informačná gramotnosť 14-ročných žiakov ZŠ

Anotácia

V roku 2010 začala príprava 1. cyklu medzinárodnej štúdie IEA ICILS 2013, ktorá je zameraná na počítačovú a informačnú gramotnosť. Nadväzuje na štúdiu SITES z roku 2006. Počítačová a informačná gramotnosť (CIL) znamená schopnosť používať počítače pre skúmanie, komunikáciu a rozvoj tvorivosti tak, aby boli účinným nástrojom doma, v škole, na pracovisku a v spoločnosti. CIL spája technickú spôsobilosť a intelektuálne schopnosti na dosiahnutie určitého stupňa komunikácie.

V roku 2012 sa uskutočnilo pilotné meranie, ktoré bolo administrované na vzorke žiakov, navštevujúcich 8. ročník ZŠ alebo zodpovedajúci ročník viacročného gymnázia. Pilotného merania sa zúčastnilo 25 základných škôl a/alebo viacročných gymnázií v Slovenskej republike a približne 400 žiakov vybraných na základe pokynov medzinárodného koordinačného centra (v hlavnej štúdii v roku 2013 sa zúčastní približne 167 základných škôl a 3000 žiakov).

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram výstupov v roku 2013:

- Príprava postupov, príručiek pre zber dát a národnej verzie nástrojov pre hlavné testovanie – adaptácie a verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, elektronických testov a dotazníkov, kódovacích príručiek) v slovenskej a maďarskej jazykovej mutácii
T: január/marec 2013
- Príprava zásielok dokumentov a nástrojov pre školy, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám
T: marec - apríl 2013
- Administrácia hlavného testovania na národnej úrovni
T: apríl 2013
- Skórovanie otvorených úloh počítačovej a informačnej gramotnosti štúdie ICILS
T: máj - jún 2013
- Tvorba databáz a analýza výsledkov hlavného testovania
T: máj - august 2013
- Spolupráca pri spracovaní dát z hlavného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: august - november 2013
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na prípravu medzinárodných nástrojov, na realizáciu pilotného merania, na spracovanie dát a plánu priebehu štúdie
T: január/december 2013

Výhľad do roku 2014:

- Spolupráca pri spracovaní dát z hlavného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: január - december 2014
- Príprava národnej správy štúdie ICILS 2013
T: k termínu medzinárodného uvoľnenie dát

Úloha 3.7

Medzinárodná štúdia OECD TALIS 2013

Monitorovanie vplyvu vzdelávacej politiky na pracovné podmienky učiteľov a vyučovanie

Anotácia

V roku 2013 sa uskutoční hlavný zber dát druhého cyklu medzinárodnej štúdie OECD TALIS zameranej na sledovanie vplyvu vzdelávacej politiky na pracovné podmienky učiteľov a vyučovanie, tvorbu indikátorov na sledovanie a analýzu tzv. dobrej praxe a na monitorovanie postavenia a kvalifikovanosti učiteľov v medzinárodnom kontexte. Pilotný zber dát medzinárodnej štúdie OECD TALIS 2013 sa uskutočnil na vzorke učiteľov a riaditeľov, ISCED 2 na ZŠ alebo osemročných gymnáziách v roku 2012. Pilotného merania sa zúčastnilo 19 základných škôl a/alebo viacročných gymnázií v Slovenskej republike vybraných na základe pokynov medzinárodného koordinačného centra. Počet učiteľov zapojených v pilotnom meraní štúdie v roku 2012 bol približne 380 a 19 riaditeľov.

Hlavného merania sa zúčastní 195 škôl, cca 4 000 učiteľov a 195 riaditeľov škôl.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram výstupov v roku 2013:

- Realizácia hlavného zberu dát
T: január - marec 2013
- Príprava národnej verzie nástrojov pre hlavné meranie – revízia prekladov, adaptácie a verifikácie nástrojov – dotazníkov, zabezpečenie prípravy on-line verzie nástrojov
T: január - marec 2013
- Administrácia hlavného merania na národnej úrovni (príprava zásielok dokumentov, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám)
T: február - marec 2013
- Tvorba databáz a analýza výsledkov hlavného merania
T: apríl - máj 2013
- Spolupráca pri spracovaní dát z hlavného zberu dát a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: máj - december 2013
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na prípravu medzinárodných nástrojov, na realizáciu hlavného merania, na spracovanie dát
T: január - december 2013

Výhľad do roku 2014:

- Databázy a správy z hlavného merania pre medzinárodné koordinačné centrum (priebeh administrácie a zberu dát)
T: január - december 2014
- Príprava národnej správy štúdie TALIS 2013

T: k termínu medzinárodného uvoľnenie dát

Úloha 3.8

Monitorovanie procesu vzdelávania a podmienok práce učiteľov SR v medzinárodnom kontexte

Anotácia

Cieľom aktivity je sledovanie trendov v metódach a formách práce slovenských učiteľov vo vzťahu k realizácii školskej reformy a s ohľadom na analýzy dotazníkov medzinárodných meraní štúdií PISA a štúdií IEA. Vyvrcholením aktivity je bude definovanie faktorov najlepšie opisujúcich kontext vzdelávania. V roku 2011 sa uskutočnila príprava a overovanie nástrojov na cca 63 základných a stredných školách do ktorého bolo zapojených približne 1 100 učiteľov. Hlavný zber dát sa uskutočnil v mesiacoch apríl/máj v roku 2012 na 230 základných a stredných školách a zapojených bolo cca 1400 učiteľov.

Úloha sa plne realizuje v rámci implementácie projektu: „*Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania*“, (pozri Úloha 4.2) ako aktivita 4.3.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram v roku 2013:

- Tvorba podkladov pre analýzu databázy, kontrola a čistenie z hlavného merania
T: január - marec 2013
- Analýza získaných výsledkov a návrh indikátorov kontextu vzdelávania z pohľadu školy a učiteľov
T: marec - júl 2013
- Tvorba výstupnej správy
T: júl - október 2013

Úloha 3.9

Výskum intervencie na zvýšenie štatistickej a finančnej gramotnosti slovenských žiakov na úrovni ISCED 2

Anotácia

Cieľom aktivity (oblasť štatistickej gramotnosti) je implementovať postupy komparatívneho kvantitatívneho pedagogického výskumu do vzdelávacej praxe slovenských škôl na príklade tvorby a overovania nástrojov a postupov na formatívne hodnotenie štatistickej a finančnej gramotnosti žiakov, s ambíciou zvýšiť (resp. zastaviť úpadok) matematickej gramotnosti žiakov slovenských základných a stredných škôl. Hlavné meranie štatistickej gramotnosti sa uskutočnilo v roku 2012.

Úloha sa plne realizuje v rámci implementácie projektu: „*Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania*“, (pozri Úloha 4.2) ako aktivita 1.4.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram v roku 2013:

- Realizácia medzinárodnej súťaže štatistickej gramotnosti a jej vyhodnotenie
T: január - august 2013

- Realizácia pracovných stretnutí na rozvoj štatistickej gramotnosti a tvorby úloh
T: február - marec 2013
- Realizácia pracovných stretnutí na rozvoj finančnej gramotnosti a tvorby úloh
T: apríl - máj 2013
- Zbierka úloh na rozvíjanie štatistickej gramotnosti
T: august 2013
- Zbierka úloh na rozvíjanie finančnej gramotnosti
T: október 2013

4. Ďalšie úlohy

Úloha 4.1

Externé hodnotenie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ

Anotácia

Cieľom úlohy v roku 2013 je určiť indikátory kvality vzdelávania v škole tak, aby umožňovali sledovanie vývoja kvality výsledkov vzdelávania na stredných školách, príčiny a vplyvy na dobrý/zlý prospech žiakov. Úloha nadväzuje na úlohu 4.1 PHÚ 2012.

V roku 2011 NÚCEM začal s vypracovávaním a overovaním metodológie externého hodnotenia výsledkov vzdelávania na stredných školách v SR. Zámerom je pripraviť procesy štatistického spracovania a logistiku informácií smerom ku školám, ktoré im nastaví objektívne zrkadlo ich výkonu, pričom takto založený systém informovanosti bude otvorený a trvalo rozvíjateľný. Výstupom práce aktivity 4.1 za obdobie od r. 2010 budú metadátá vzdelávacieho výsledku žiaka každej strednej školy výskumnej vzorky v predmete slovenský jazyk a literatúra (s prenosom na predmet matematika v prípade niektorých škôl), ktoré budú pozostávať z výsledkov vstupného merania T9 2010, výstupného merania v predmete slovenský jazyk a literatúra externej časti maturitnej skúšky v roku 2013, štatistickej významnosti priemernosti resp. nad/pod priemernosti výkonu školy v uvedených meraniach, kontextuálne premenné – ESCS, klíma, motivácia, intelektový potenciál žiaka, vzájomný vzťah žiak-učiteľ, šikana, trávenie voľného času, pridanej hodnoty vo vzťahu ku T9, pridanej hodnoty vo vzťahu ku kontextuálnym premenným majúcim vplyv na progres žiaka.

Po agregácii metadát databázy žiakov na úroveň školy a obohatením o dáta týkajúce sa školy (klíma zborovne, materiálno-technické vybavenie školy, štýl práce riaditeľa školy, financovanie školy, demografické dáta regiónu) bude ďalším výstupom metodológia hodnotenia školy kvantitatívnymi dátami. Súčasne bude odberateľom podaná spätná väzba s inštrukciami k interpretácii dodaných výsledkov. V rámci tejto úlohy bude NÚCEM pokračovať v začatom projekte výskumu indikátorov kvality vzdelávania aj pre základné školy. Cieľom je operacionalizovať indikátory kvality vzdelávania a hierarchizovať ich na konkrétnych dátach; určiť ich rozdelenie do vecne súvisiacich skupín. Všetky procesy budú posúdené v medzinárodnom kontexte, aby boli vyvíjané kompatibilne s už overenými modelmi a zároveň rešpektovali naše národné špecifiká. Účelom výskumu je ponúknuť školám nástroje sebahodnotenia a štandardy komparácie tak, aby škola mala možnosť voľby indikátorov pre ňu charakteristických/špecifických.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní - Aktivita 4.1 projektu „Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania“

Harmonogram výstupov:

- Metodológia merania indikátorov kvality vzdelávania (IKV) - Socioekonomický status žiaka
T: september 2012
- Metodológia merania IKV – Klíma
T: september 2012
- Metodológia merania IKV – Motivácia žiaka
T: apríl 2012
- Metodológia merania IKV – Intelektový potenciál žiaka
T: jún 2012
- Metodológia merania IKV – Klíma zborovne
T: február 2013
- Metodológia merania IKV – Pracovný štýl riaditeľa
T: január 2013
- Metodológia merania IKV – Vzájomný vzťah učiteľa a žiaka (dotazník DIŠU)
T: marec 2013
- Analýza vzťahov medzi IKV, prepojenie so študijnými výsledkami
T: apríl 2013
- Analýzy pre PH T9-2010 a výstupné meranie zo SJL a MAT 2013
T: september 2013
- Analýzy vzájomného pôsobenia IKV a ich hierarchia
T: október 2013
- Monografia Metodológia zavádzania indikátorov kvality vzdelávania do hodnotenia kvality školy pomocou kvantitatívnych dát
T: november 2013

Úloha 4.2

Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania

Národný projekt financovaný z prostriedkov ESF, ITMS kód projektu 26110130309, realizovaný prostredníctvom nenávratného finančného príspevku zo štrukturálnych fondov EÚ spolufinancovaný fondom: Európsky sociálny fond, Operačný program Vzdelávanie, Prioritná os: 1 Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy, Opatrenie: 1.1 Premena tradičnej školy na modernú.

Anotácia

Úloha nadväzuje na úlohu 4.2 z PHÚ 2012. Zámerom je implementovať národný projekt, ktorý má štyri špecifické ciele: vypracovať koncepciu a vytvoriť model systému monitorovania výsledkov vzdelávania na národnej úrovni na vzdelávacích stupňoch ISCED 1 – ISCED 3, pričom bude možné sledovať, do akej miery obsahová reforma školstva v SR napĺňa stanovené ciele; inovovať testovacie nástroje a metódy ich vyhodnocovania tak, aby bolo možné empiricky vyhodnocovať kvalitu škôl a vzdelávania v kontexte obsahovej reformy vzdelávania; realizovať vzdelávanie pedagógov a semináre pre odbornú verejnosť k problematike objektívnych spôsobov hodnotenia výsledkov vzdelávania; definovať indikátory kvality vzdelávania a monitorovať možnosti ich implementácie do systému hodnotenia kvality vzdelávania s využitím externých evalvačných nástrojov.

Medzi významné výstupy projektu budú patriť zbierky úloh z predmetov/skupín predmetov vyučovacie jazyky, cudzie jazyky, matematika, Čitateľskej a matematickej gramotnosti a oblastí Človek a príroda, Človek a spoločnosť a Matematika a práca z informáciami pre úrovne ISCED 1 – 3. Ďalším významným prínosom projektu je vyškolenie takmer tisícky učiteľov k problematike tvorby a hodnotenia testovacích nástrojov vo vzdelávaní. V rámci projektu sa rieši aj problematika indikátorov kvality vzdelávania (pozri úlohy 4.1) a vytvárajú

sa publikácie, v ktorých sú spracované zistenia z medzinárodných meraní a z nich vyplývajúce metodické usmernenia a námety na ich implementáciu v národných meraniach (pozri úlohy 3.1, 3.3, 3.4, 3.8, 3.9).

Zodpovedný riešiteľ: všetky oddelenia

Harmonogram výstupov:

- Odborné semináre pre učiteľov ZŠ k výstupom projektovej aktivity 1.1 a 1.2
T: máj – jún 2013
- Realizácia pilotných testovaní na úrovni ISCED 2 a ISCED 3 z vyučovacích jazykov, matematiky a cudzích jazykov
T: máj – jún 2013
- Zbierky úloh, metodické materiály a správy z testovaní
T: júl - október 2013
- Odborná konferencia s medzinárodnou účasťou
T: september 2013

Ďalšie výstupy sú uvedené v rámci úloh č. 3.1, 3.3, 3.4, 3.8, 3.9, 4.1.

Úloha 4.3

Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania - národný projekt financovaný z prostriedkov ESF

Anotácia

Cieľom projektu je inovovať a realizovať systém meraní na úrovni školy a na národnej úrovni v rámci nižšieho sekundárneho (ISCED 2) a vyššieho sekundárneho vzdelávania (ISCED 3), ktorý umožní hodnotiť kvalitu vzdelávania, monitorovať vývoj vzdelávania na základných a stredných školách a ovplyvňovať strategické rozhodnutia v oblasti vzdelávacej politiky.

Zavedením systému elektronického testovania a vybudovaním databázy úloh a testov zo všeobecnovzdelávacích predmetov budú vytvorené predpoklady pre efektívne hodnotenie úrovne vedomostí žiakov z príslušného vyučovacieho predmetu (formatívne hodnotenie) a na hodnotenie úrovne vzdelávania na stupni ISCED 2 a ISCED 3 (sumatívne hodnotenie), ktorých výsledky budú podkladom pre zjednocovanie požiadaviek na kvalitu vyučovania všetkých typov škôl a analýzu stavu a potrieb zvyšovania úrovne vzdelávania na Slovensku.

Zodpovedný riešiteľ: všetky oddelenia

Harmonogram výstupov:

- Predloženie projektu MŠVVaŠ SR
T: január 2013
- Realizácia projektu
T: roky 2013 - 2015

5. Sprístupňovanie výstupov

Úloha 5.1

Tvorba a správa webovej stránky NÚCEM

Zodpovedný riešiteľ: všetky oddelenia

Harmonogram výstupov:

- Publikovanie a aktualizácia dokumentov na webovej stránke
T: priebežne

Úloha 5.2

Prezentácia výstupov NÚCEM na konferenciách, odborných seminároch, účasť v odborných pracovných skupinách ministerstva

Zodpovedný riešiteľ: všetky oddelenia

Harmonogram výstupov:

- Príspevky a/alebo prezentačné postery na konferenciách a odborných seminároch
- Prezentácia koncepčných materiálov na pracovných stretnutiach organizovaných MŠVVaŠ SR
T: priebežne